

Standardy Ochrony Dzieci i Młodzieży Przed Krzywdzeniem
w Ośrodku Profilaktyki i Socjoterapii dla Dzieci i Młodzieży „Pępek” Fundacji ETOH
(Wersja skrócona)

Rozdział I

§ 1

Wprowadzenie. Ważne terminy

1. Standardy Ochrony Dzieci i Młodzieży w Ośrodku „Pępek” Fundacji ETOH zostały opracowane w związku z obowiązkami nałożonymi ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2023r. poz.1304 z późn. zm.).
2. Placówka jest podmiotem organizacji pozarządowej pod nazwą ETOH Fundacja Rozwoju Profilaktyki, Edukacji i Terapii Problemów Alkoholowych z siedzibą w Warszawie przy ul. Mszczonowskiej 6.
3. Naczelną zasadą Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Każdy członek personelu traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego indywidualność i potrzeby. Pracownik Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH nie może w żaden sposób przekraczać fizycznych i psychicznych granic dziecka w formie przymusu i przemocy. Jest zobowiązany do reagowania na jakikolwiek przejaw krzywdzenia dziecka.
4. **Dzieckiem jest** każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
5. **Opiekunem dziecka jest** osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny jak również rodzic zastępczy.
6. **Zgoda rodzica dziecka oznacza** zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka/opiekunów prawnych. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka w zakresie korzystania z pomocy pedagogicznej i psychologicznej w Ośrodku Profilaktyki i Socjoterapii dla Dzieci i Młodzieży „Pępek” Fundacji ETOH terapeuci poinformują rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
7. **Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć** popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu organizacji lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.

§ 2

Do kogo można się zgłosić w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka

Osobą odpowiedzialną za *Politykę ochrony* w Ośrodku „Pępek” Fundacji ETOH jest kierowniczka Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH, która będzie sprawowała nadzór nad realizacją *Polityki* ochrony dzieci w placówce.

Joanna Graniger – Ptaszkiewicz, tel. 0603 673 866, e mail: pepek.osrodek@etoh.edu.pl

Rozdział II

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

§ 3.

1. Pracownicy Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH posiadają podstawową wiedzę na temat czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia dziecka, mechanizmów zjawiska przemocy domowej.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka personel Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH podejmuje dialog z rodzicami/opiekunami prawnymi, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia w Ośrodku „Pępek” Fundacji ETOH lub motywując ich do skorzystania ze specjalistycznej pomocy poza placówką.
3. Wszystkie obserwacje niepokojących sygnałów dotyczących czynników ryzyka, rozmowy z rodzicami są rzetelnie odnotowywane w karcie interwencji.
4. W Ośrodku „Pępek” Fundacji ETOH prowadzi się coroczny rejestr spraw związanych z krzywdzeniem dziecka i przemocą domową.

Rozdział III

Procedury interwencji w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dziecka

§ 4.

1. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa dzieci:

- a. popełniono przestępstwo na szkodę dziecka (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem),
 - b. doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem, takiej jak np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie,
 - c. doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).
2. Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę dziecka przez:
 - a. osoby dorosłe - rodzic/opiekun prawny,
 - b. inne osoby trzecie,
 - c. personel Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH,
 - d. inne dziecko.
3. W celu prowadzenia procedury Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem kierownik Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH, który również pełni rolę osoby odpowiedzialnej za Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem, w porozumieniu z dyrektorem Fundacji ETOH powołuje zespół ds. Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem. Jego skład wraz z danymi osobowymi (imię, nazwisko, email, telefon) zostaną podane do wiadomości personelu, dzieci i opiekunów poprzez wywieszenie informacji na tablicy ogłoszeń w placówce oraz na stronie internetowej Fundacji ETOH w zakładce „Ośrodek Pępek”.

§ 5.

I . Procedura interwencji w przypadku, gdy nastąpiło podejrzenie, że dziecko jest krzywdzone przez rodzica/opiekuna

1. W przypadku powzięcia przez członka personelu podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, lub zgłoszenia takiej okoliczności przez dziecko lub opiekuna dziecka, członek personelu Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji kierownikowi Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH.
2. Kierownik placówki niezwłocznie powołuje Zespół interwencyjno - pomocowy, w skład, którego wchodzi: pracownik, który podejrzewa krzywdzenie dziecka, osoba odpowiedzialna w placówce za nadzór nad Polityką ochrony dzieci przed

krzywdzeniem i inny powołany przez kierownika pracownik/cy Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH.

3. Kierownik Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH w sytuacji wszczęcia procedury Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem informuje personel, dziecko/i opiekunów o składzie zespołu wraz z danymi osobowymi (imię, nazwisko, email, telefon).
4. Zespół sporządza plan pomocy dziecku.
5. Pracownik, który rozpoczął procedurę wzywa rodzica/rodziców i informuje go o swoim podejrzeniu. Rozmowę może przeprowadzić sam lub z innym członkiem Zespołu.
6. Plan pomocy dziecku jest przedstawiany przez personel Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH opiekunowi z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
7. Personel ośrodka informuje opiekuna o obowiązku placówki zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej - w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim rodzajem interwencji).
8. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun dziecka zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej), rodzina stosuje przemoc wobec dziecka (rodzic/inny domownik krzyczy na dziecko, stosuje klapsy lub podobne rodzajowo kary fizyczne), kierownik Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH informuje właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie, gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa, bądź – w przypadku przemocy i zaniedbania – konieczności wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”.
9. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, którą załącza się do akt dziecka.

II. Procedura interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osoby trzecie

1. W przypadku, gdy pozyskano informacje o krzywdzeniu dziecka przez osobę trzecią (przez co należy rozumieć osoby inne niż opiekunowie prawni dziecka np. trener, niania, nauczyciel w szkole) - psycholog/pedagog/psychoterapeuta sporządza notatkę

służbową zawierającą szczegółowy opis wiedzy o zaistniałym zdarzeniu, a następnie przekazuje dokument do kierownika Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH.

2. Kierownik Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH wraz z osobą wyznaczoną organizuje spotkanie z opiekunami dziecka, którym następnie przekazane zostają informacje o zdarzeniu oraz potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
3. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo lub zachodzi podejrzenie przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i gdy zagrożone jest życie dziecka, kierownik Ośrodka sporządza kartę interwencji, przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury, zawiadamiając o możliwości popełnienia przestępstwa.
4. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunami prawnymi dziecka wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą dziecku, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają dziecka, które doświadczyło krzywdzenia, kierownik Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego.

III. Procedura interwencji, gdy nastąpiło podejrzenie, że dziecko doświadcza przemocy ze strony pracownika Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH

1. W przypadku podjęcia przez pracownika Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania tej informacji kierownikowi Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH.
2. Kierownik Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH w porozumieniu z dyrektorem Fundacji ETOH powołuje Zespół interwencyjno – pomocowy.
3. Kierownik Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH w porozumieniu z dyrektorem Fundacji ETOH odsuwa podejrzanego o krzywdzenie pracownika od bezpośredniej pracy z dziećmi do czasu wyjaśnienia zdarzenia.
4. Zespół zbiera i porównuje otrzymane informacje.
5. Po zgromadzeniu informacji Dyrektor Fundacji ETOH wraz z kierownikiem Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH rozmawiają z osobą podejrzaną o krzywdzenie dziecka i decyduje o podjęciu stosownych działań:

- a) opracowanie razem z pracownikiem, który dopuścił się skrzywdzenia dziecka, działań mających na celu zminimalizowanie ryzyka powtórzenia się takiego zachowania;
 - b) powiadomienie rodziców o zaistniałej sytuacji i opracowanie we współpracy z nimi planu pomocy dziecku;
 - c) w przypadku stwierdzenia przemocy fizycznej i/lub psychicznej, wykorzystywania seksualnego zgłasza zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do prokuratury i/lub na policję;
 - d) w przypadku stwierdzenia przemocy fizycznej i/lub psychicznej, wykorzystywania seksualnego w trybie natychmiastowym zwalnia dyscyplinarnie pracownika Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH;
 - e) w przypadku, kiedy osobą krzywdzącą dziecko jest pedagog/psycholog, który podlega Karcie Nauczyciela, dyrektor Fundacji ETOH kieruje sprawę do Komisji Dyscyplinarnej przy Kuratorze Oświaty.
6. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:
- a) podjęcia przez Ośrodek „Pępek” Fundacji ETOH działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej placówki;
 - b) wsparcia, jakie Ośrodek „Pępek” Fundacji ETOH zaoferuje dziecku,
 - c) skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.
7. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice/opiekunowie prawni dziecka, Zespół interwencyjno - pomocowy wzywa rodziców/opiekunów prawnych dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może także zaproponować rodzicom/opiekunom prawnym zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się protokół, który jest dokumentem przechowywanym w siedzibie Fundacji ETOH.
8. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony kierownika Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH, wówczas interwencja prowadzona jest przez Dyrektora Fundacji ETOH.

IV. Procedura w przypadku podejrzenia doświadczania przez dziecko przemocy rówieśniczej

1. W przypadku powzięcia informacji o krzywdzeniu dziecka przez rówieśnika/rówieśników tj.: przemocy fizycznej, np.: naruszeniu nietykalności cielesnej,

pobicia; przemocy psychicznej, np.: zastraszaniu, wymuszaniu, wyłudzeniu pieniędzy, rzeczy lub innych korzyści materialnych, umniejszaniu, poniżaniu, izolacji itp.; przemocy seksualnej, np. okazywaniu treści pornograficznych, zmuszaniu do innych czynności seksualnych, wykorzystaniu seksualnym i itp., personel Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH - pedagog/psycholog/psychoterapeuta przeprowadza szerszy wywiad do sprawy, udziela wsparcia dziecku pokrzywdzonemu.

2. Pedagog/psycholog/psychoterapeuta sporządza notatkę ogólną z uzyskanej informacji o podejrzeniu krzywdzenia okolicznościach sprawy, ewentualnym sprawcy i niezwłocznie przekazuje notatkę kierownikowi Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH.
3. Kierownik Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH powołuje Zespół interwencyjno – pomocowy, w skład, którego wchodzi pracownik powołany do nadzoru nad Polityką ochrony dziecka w Ośrodku „Pępek” Fundacji ETOH, pracownik inicjujący interwencję i/lub inny pracownik w zależności od wagi sytuacji.
4. Zespół powiadamia rodzica dziecka.
5. Kierownik Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu. Dziecku doświadczonemu krzywdzeniem i jego rodzicowi udzielane jest wsparcie, w tym potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb oraz o sposobach reakcji na zdarzenie (poinformowanie sądu rodzinnego, poinformowanie szkoły, poinformowanie opiekunów dziecka krzywdzącego).
6. W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzewane o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez opiekunów, innych dorosłych bądź inne dzieci. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję także w stosunku do tego dziecka, kierując się procedurami niniejszego dokumentu & 4 punkt I, II, III, IV w zależności od rozpoznania.
7. W przypadku, gdy dzieckiem krzywdzącym jest dziecko korzystające z oferty Ośrodka „Pępek”: Kierownik Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, które jest podejrzane o stosowanie przemocy. W trakcie spotkania przekazuje informacje o zdarzeniu i podjętych krokach wobec ich dziecka. Informuje o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb oraz o sposobach reakcji na zdarzenie.

8. W przypadku, gdy dziecko krzywdzące nie uczestniczy w działaniach Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH, należy porozmawiać z dzieckiem poddawany krzywdzeniu, innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu, a także z opiekunami dziecka krzywdzonego celem ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka.
9. Kierownik Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH, w sytuacji powzięcia podejrzenia o popełnieniu przestępstwa zawiadamia Policję/Prokuraturę, w zależności od kontekstu sytuacji. Może również zawiadomić Ośrodek Pomocy Społecznej, Sąd Rodzinny lub szkołę, do której uczęszcza dziecko, itp.
10. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez pisemne zawiadomienie.
11. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie.

§ 6.

W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 998 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje członek personelu, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji.

Rozdział IV

Zasady ochrony wizerunku dziecka

§ 7.

1. Ośrodek „Pępek” Fundacji ETOH zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Ośrodek „Pępek” Fundacji ETOH, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.

3. Pracownikom Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie placówki bez pisemnej zgody opiekuna dziecka).
4. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, personel Ośrodka „Pępek” Fundacji ETOH może skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
5. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekuna na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
6. Upublicznienie przez członka personelu wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-video) wymaga pisemnej zgody opiekuna dziecka. Dobrą praktyką jest również pozyskiwanie zgód samych dzieci.
7. Pisemna zgoda, o której mowa w ust. 6, powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie www.youtube.com w celach promocyjnych).

Rozdział V

Zasady dostępu dzieci do Internetu

§ 9.

1. Ośrodek „Pępek” Fundacji ETOH nie zapewnia dzieciom dostępu do Internetu.
2. W Ośrodku „Pępek” Fundacji ETOH dzieci nie mogą korzystać z Wi-Fi placówki. Hasło jest zakodowane i nie jest podawane dzieciom.
3. Jeśli w trakcie przebywania w placówce dzieci korzystają z własnego Internetu, za bezpieczeństwo odpowiadają rodzice lub opiekunowie, o czym poinformowani są rodzice

Rozdział VI

Monitoring stosowania *Polityki*

§ 10.

1. Dyrektor Fundacji ETOH wyznacza Joannę Graniger – Ptaszkiewicz jako osobę odpowiedzialną za *Politykę ochrony dzieci* w Ośrodku Profilaktyki i Socjoterapii dla Dzieci i Młodzieży „Pępek” Fundacji ETOH.
2. Osoba, o której mowa w punkcie poprzedzającym, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji *Polityki*, za reagowanie na sygnały naruszenia *Polityki* i prowadzenie rejestru zgłoszeń oraz za proponowanie zmian w *Polityce*.
3. Osoba, o której mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, przeprowadza wśród personelu organizacji raz na 12 miesięcy, ankietę monitorującą poziom realizacji *Polityki*.
4. W ankiecie personel może proponować zmiany *Polityki* oraz wskazywać naruszenia *Polityki* w organizacji.
5. Osoba, o której mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, dokonuje opracowania ankiet wypełnionych przez członków personelu. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje Dyrektorowi Fundacji ETOH.
6. Kierownik Ośrodka „Pępek” w porozumieniu z Dyrektorem Fundacji ETOH wprowadza do *Polityki* niezbędne zmiany i ogłasza personelowi, dzieciom i ich opiekunom nowe brzmienie *Polityki*.

Rozdział VII

Przepisy końcowe

§ 11.

1. *Polityka* wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla personelu organizacji, dzieci i ich opiekunów, w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla personelu lub poprzez przesłanie jej tekstu drogą elektroniczną oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Fundacji ETOH w zakładce „Ośrodek Pępek” i wywieszenie w widocznym miejscu na tablicy ogłoszeń w placówce, również w wersji skróconej, przeznaczonej dla dzieci.